

Advies:

Exploitatieplan Oost-Brabant 2023.

Adviesdatum: 25 april 2023
Behandeld door: Nienke Schuurmans, ROB
Aanvrager: Jan Pieter Been, Arriva
Aanvraagdatum: 15 maart 2023

Beste Jan Pieter Been,

Bij deze ontvangt u de visie van Reizigersoverleg Brabant op uw plannen voor de exploitatie in 2023 in Oost-Brabant. Dit naar aanleiding van uw adviesaanvraag op 15 maart jongstleden.

Reizigersoverleg Brabant is bij de gehele ontwikkeling van het exploitatieplan betrokken geweest. Ze heeft haar visie tijdens dit proces gedeeld binnen het Tactisch Ontwikkel Team. Dit mede op basis van de overleggen met de Werkgroep Oost-Brabant. Het advies dat voor u ligt, betreft nieuwe aanvullingen of aspecten waar Reizigersoverleg Brabant, ondanks eerdere afweging, belang aan blijft hechten.

Actualiteiten en kleine aanpassingen

Inzet gelede bussen

Onder andere vier gelede bussen in Tilburg worden vervangen door ZE-bussen. Reizigersoverleg Brabant stelt voor om die vier gelede bussen in Brabant te behouden om ze in te kunnen zetten als reserve- en/of versterkingsbussen, bijvoorbeeld op het traject Sint-Oedenrode – Eindhoven vice versa en Uden – Nijmegen vice versa.

Bewaking concept Bravodirect

Ook in Uden komen 20 ZE-Bravodirect-bussen. De vrijkomende reguliere Bravodirect-bussen kunnen worden ingezet op bestaande streeklijnen. Reizigersoverleg Brabant onderstreept de opmerking van Arriva dat uitsluitend het vervangen van een streekbus door een Bravodirect-bus niet voldoende is met het oog op het Bravodirect-concept. Ook de inzet van een streekbus, wanneer de levering van ZE-bussen vertraagd is, doet niet voldoende recht aan het Bravodirect-concept. In lijn daarmee pleit Reizigersoverleg Brabant voor een goede bewaking van het concept. Indien een traject niet (geheel) voldoet aan de gestelde criteria voor Bravodirect, dan kunnen bijvoorbeeld ook geen duurdere DRU's gerekend worden.

Personeelscapaciteit

Reizigersoverleg Brabant heeft begrip voor de gevolgen van de personeelstekorten en is zich bewust van het maatschappelijke karakter en de overmacht ervan. Dit neemt niet weg dat een oplossing van

dit probleem hoog op de agenda moet blijven staan. Reizigersoverleg Brabant vraagt Arriva daarom om structureel concrete informatie te delen over Arriva's ambities en acties op dit vlak in voorbereiding op de nieuwe dienstregeling en de periode daarna.

Herstel bezetting lijn 3 en 4 in Tilburg

Het herstel van de stadsdienst in Tilburg blijft behoorlijk achter. Dit is met name merkbaar op onder andere de lijnen 3 en 4. Een reden hiervoor is het veranderd reisgedrag door studenten en scholieren naar de onderwijsinstellingen. Reizigersoverleg Brabant adviseert in dit kader te kijken naar een betere spreiding tussen de bussen van beide lijnen op het traject Tilburg Station – Professor Cobbenhagenlaan. Ook vestigen we de aandacht op een betere aansluiting op de Intercitytreinen.

Herstel te vroege laatste rit Eindhoven – Veghel/Uden

Reizigersoverleg Brabant verzocht Arriva eerder om te kijken naar een oplossing voor de te vroege laatste reismogelijkheid vanuit Eindhoven naar Veghel/Uden in het weekend. Deze situatie is ontstaan door het vervallen van lijn 157 tussen Uden en Eindhoven. Arriva stelde voor om een latere rit van lijn 305 te rijden of de laatste rit van lijn 156 Eindhoven – Sint Oedenrode door te trekken naar Uden. Vanwege de vervanging van lijn 156 door lijn 304 komt laatstgenoemde oplossing inmiddels te vervallen. Reizigersoverleg Brabant rekent erop dat Arriva een passende oplossing uitwerkt voor de komende dienstregeling.

Businesscase Den Bosch – Eindhoven

Extra aandacht voor inkorting lijn 156 en 157

Lijn 156 blijft via de kernen rijden, maar de huidige route wordt ingekort tot aan Sint-Oedenrode. Dit geldt ook voor lijn 157. Deze lijnen worden aan elkaar gekoppeld, zodat er meerdere directe verbindingen ontstaan tussen de kernen en dorpen. Reizigersoverleg Brabant adviseert duidelijk te communiceren over deze inkorting/doorkoppeling. Ook vraagt ze de reizigerssignalen op dit vlak extra te monitoren. Reizigersoverleg Brabant blijft graag op de hoogte van dergelijke eventuele signalen.

Reisoptie Sint-Michielsgestel

Reizigers vanuit/naar Sint-Michielsgestel kunnen met lijn 156 naar bushalte Venkant reizen om vervolgens bij de halte Gestelse Poort op te stappen op lijn 304. Zodoende kunnen zij toch met de sneldienst naar Eindhoven of Den Bosch. Voorwaarde is dat deze aansluiting afdoende is, ondanks de waarschijnlijke prioriteit van de aansluiting in Sint-Oedenrode. Reizigersoverleg Brabant adviseert dan ook oog te hebben voor deze aansluiting bij de halte Gestelse Poort en, bij passende aansluiting, reizigers op deze mogelijkheid te attenderen.

Intrastructuur Son

Met name de drempel op de kruising van de Nieuwstraat met de Boslaan/Wilhelminalaan is, vooral met het oog op het Bravodirect-concept, niet reizigersvriendelijk. Navraagt leert dat Arriva dergelijke infrastructurele aandachtspunten momenteel bespreekt met de gemeente Son en Breugel. Reizigersoverleg Brabant moedigt Arriva en de gemeente Son en Breugel aan dit soort infrastructurele verbeteringen zo snel mogelijk door te voeren.

Businesscase Tilburg – Reusel

Vanzelfsprekend blijft Reizigersoverleg Brabant graag betrokken bij de verdere keuzes en uitwerking van het plan rondom (hoofdzakelijk) lijn 143. Hierbij gaat het met name om de route, de haltes en het eventuele aanvullende systeem. Aandachtspunten die Reizigersoverleg Brabant vooralsnog ziet, zijn eventuele uitbreiding van het aanbod op lijn 143 en de samenhang met de buurtbussen van Hermes. Daarnaast gaat het om de directe inzet van een eventueel aanvullend (buurtbus-)systeem en de bekendheid daarvan.

Algemeen

Evaluatie met kwalitatieve data...

Reizigersoverleg Brabant adviseert om tijdens de evaluatie van (grotere) wijzigingen meer aandacht te hebben voor kwalitatieve aspecten. Hierbij gaat het om de reizigersbeleving en -behoefte. Welk waardeoordeel geeft de reiziger over de verandering in de praktijk? Is het veranderde reisgedrag vrijwillig of noodzakelijk? Welke reden hebben mensen om geen gebruik (meer) te maken van de gewijzigde situatie? Creert de nieuwe situatie nieuwe wensen? Zijn de omliggende voorzieningen afdoende? Etc.

... gebaseerd op concrete criteria

Een gedegen evaluatie kent concrete en situatieafhankelijke evaluatiecriteria, of het nu gaat om kwantitatieve of kwalitatieve zaken. Dergelijke criteria en evaluatiemomenten missen in dit exploitatieplan. Reizigersoverleg Brabant adviseert deze criteria en planning per (grote) wijziging alsnog op korte termijn in samenspraak op te stellen.

Communicatie

Reizigersoverleg Brabant blijft, ook qua communicatie, afstemming en samenwerking met Hermes (en eventuele overige partners) aansporen. Daarnaast is anticipatie op eventuele foute, afwijkende en/of onvolledige informatie van externen belangrijk. Dergelijke integrale en Brabantbrede aanpak zorgt voor meer duidelijkheid bij de reiziger. Reizigersoverleg Brabant is in ieder geval zeer te spreken over het voornemen van Arriva om samen met Hermes een Brabantbrede actie op te zetten. Overigens worden, met name voor de lijnpromotie, (bijna) uitsluitend digitale communicatiemiddelen ingezet. Reizigersoverleg Brabant adviseert om ook te kijken naar fysieke middelen, zoals huis-aan-huisbladen.

Regelmaat vertrektijden

Reizigersoverleg Brabant begrijpt dat rijtijden kunnen verschillen door verkeersdrukte en passagiersaanbod. Echter, de huidige dienstregeling kent incidentele ritten met afwijkende vertrektijden. Deze afwijkingen zijn voor de reiziger vervelend en, naar ons inzicht, niet door eerder genoemde redenen verklaarbaar.

Een voorbeeld hiervan is de dienstregeling van lijn 301 op zaterdag. De ritten uit Den Bosch vertrekken om 16:23/16:53/17:19/17:53/18:23/etc. De vertrektijd van de rit van 17.19 uur is dus afwijkend. De vertrektijd van de tegenrit uit Tilburg om 18:35 uur dwingt dit eerdere vertrek uit Den Bosch niet af. Ook lijn 135 vanuit Den Bosch kent incidentele afwijkingen in de vertrektijden op maandag t/m vrijdag en zaterdag, respectievelijk 19:24/20:27/21:24/22:24/etc. en 12:20/13:22/14:19/15:19/etc.

Reizigersoverleg Brabant adviseert bij de uitwerking van de nieuwe dienstregeling dergelijke afwijkingen zo veel mogelijk te voorkomen.

Graag ontvangt Reizigersoverleg Brabant, zo snel mogelijk na besluitvorming door Gedeputeerde Staten, uw inhoudelijke reactie op dit advies. Dit is tevens het moment waarop we ons advies en (onderdelen van) uw reactie publiceren op www.reizigersoverlegbrabant.nl. Wanneer u hier bezwaar tegen heeft, kunt u contact opnemen met de betreffende procesmanager.

Met vriendelijke groet,

Maruška Lestrade-Brouwer
Voorzitter Reizigersoverleg Brabant